

Příští vládní zmocněnec pro dostavbu jaderné elektrárny Temelín by měl být více energetikem než politikem

Rozhovor s Janem Světlíkem, šéfem skupiny VÍTKOVICE MACHINERY GROUP.

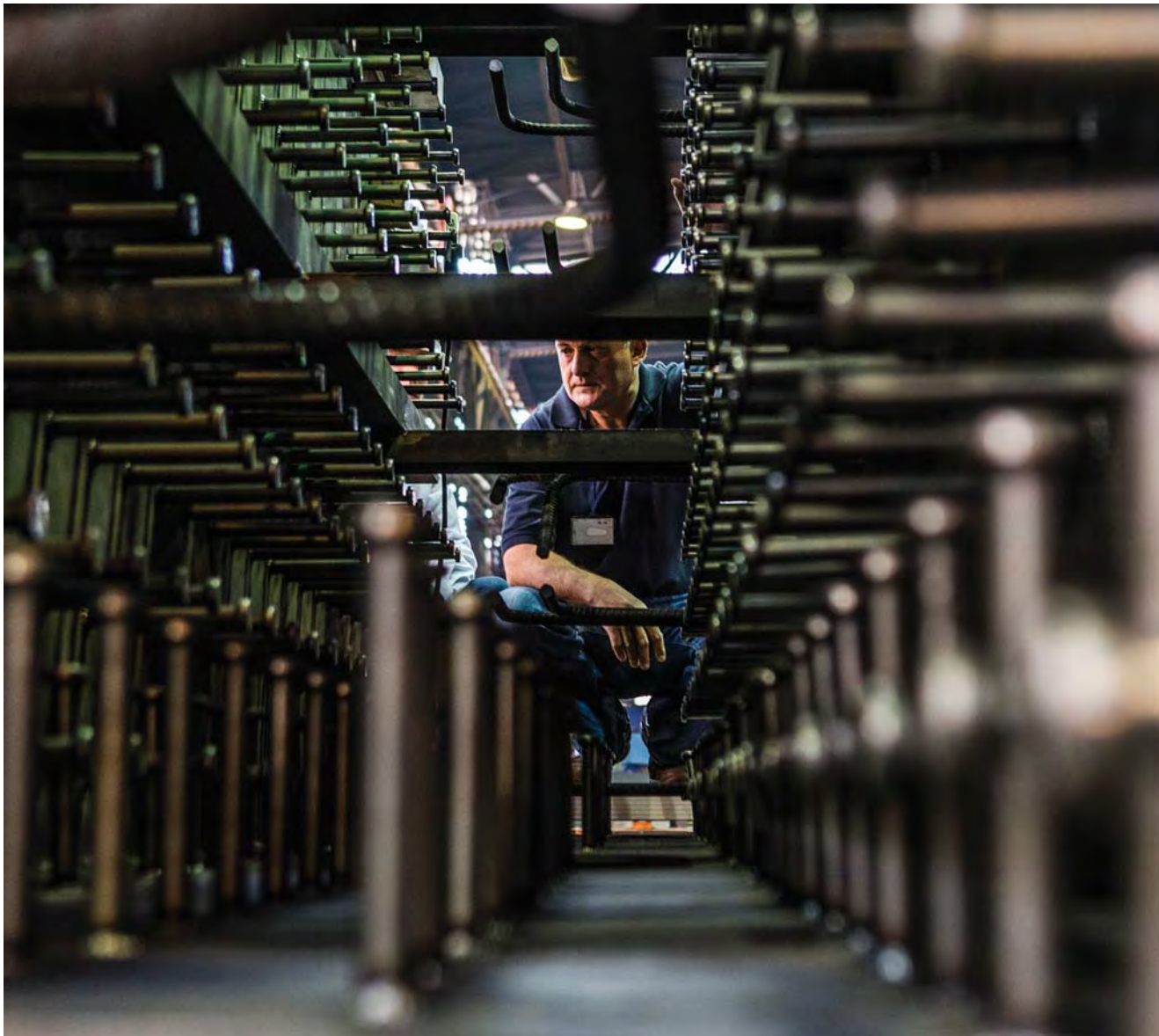
Jan Světlík

Pane řediteli, čtl jste závěrečnou zprávu odcházejícího vládního zmocněnce pro dostavbu Temelína - pana Bartušky?

Ještě nikoliv. Moje názory na jeho prohlášení jsou ale všeobecně známé. Po celou dobu svého působení přesvědčoval veřejnost, a tedy i politiky, že české firmy nejsou schopny dodávat do jaderné energetiky, že neumíme elektrárny stavět. Přesvědčoval o tom dokonce i firmy, třeba jako je naše a další, které každý rok vyváží své produkty pro jaderné elektrárny do celého světa. Vítkovice vyrábějí ročně komponenty pro jaderné elektrárny za půl miliardy korun. Čili není pravdou, že české firmy nejsou kompetentní dodávat pro jadernou energetiku. Myslím si, že bychom uměli postavit i jadernou elektrárnu opět sami. Dodávky pro jadernou energetiku z Česka do světa probíhají kontinuálně. Nedošlo k žádnému mnohaletému výpadku, o jakém hovoří bývalý vládní zmocněnec.

Pohled na tureckou elektrárnu Adularya ve výstavbě - ilustrační foto

Práce na zkušebním modulu pro Westinghouse - ilustrační foto (Jiří Zerzoň)

Československo postavilo 7 bloků, ale před desítkami a desítkami let...

Ano, máte pravdu. A podle ruského basic designu. Ale to přece vůbec nesnižuje schopnost dodávat hlavní komponenty nebo řídit celou výstavbu. Stejně tak argument, že nemáme špičkové systémy řízení a regulace, nejsou na místě. Cokoliv by nám chybělo v dostatečné kvalitě, nebo co si neumíme vyrobít na území Česka, si prostě koupíme. Důležité je mít dobře nastaveny systémy řízení celého procesu výstavby.

Ale pan Bartuška třeba hovoří o tom, že za mnohými zmařenými investicemi, zásadními projekty v oblasti nejen energetiky, ale třeba i stavebnictví, vodních staveb a podobně, stojí politici. A s tím přece lze souhlasit.

Ano, ale chtěl bych podotknout, že i pan Bartuška je více politik než odborník na jadernou energetiku. Takže ano, v této věci s ním souhlasím.

Takže příští vládní zmocněnec by měl být...

... energetik. Především energetik, pak ekonom

a třeba i politik, ale až ve druhé třetí řadě. Tím nechci v žádném případě nějak snižovat význam a důležitost ekonomiky a politologie. Nechápal jsem ale post vládního zmocněnce pro dostavbu jaderné elektrárny, tak, jak to bylo nastaveno poslední roky. Politik vlastně radil politikovi. To přece nemělo smysl. Politik by měl mít svého rádce, v případě jaderné energetiky pak člověka, který rozumí jaderné energetice.

Vzhledem k tomu, jak často se u nás mění politické vedení, bylo by fajn, kdyby byla k dispozici studie nebo analýza toho, co český průmysl umí. Myslím si, že by to všem přicházejícím politikům hodně pomohlo v orientaci. Taková analýza, myslím, neexistuje. Nevzpomínám si, že by se nás někdo z jakéhokoliv ministerstva v posledních desetiletích ptal, co umíme, jaké jsou naše plány a požadavky průmyslu. Možná by se pak našly další zákonné možnosti podpory technických škol, které budou vychovávat lidi, kteří najdou uplatnění a za solidní plat.

Mimochodem, na vaší Vítkovické střední průmyslové škole letos studuje rekordních 1 400 žáků.

Jsme největší střední technickou školou v Česku. Vyplatila se nám naše strategie, která hovoří jasně: benevolence není na místě. U nás nemá každý předplaceno, že dostuduje. Pokud žák neplní nároky, které na něj klademe, pokud nemá respekt k učitelům, může jít studovat někam jinač. Rádoby technických škol, které nemají odborný výcvik, které nemají dílny a neposílají své učně na praxi do firem, a jde tedy jen o jakási převlečená gymnázia, je mnoho. Uplatnění jejich absolventů – řemeslníků je diskutabilní a fakt, že jim v konečném důsledku ubývají studenti, hovoří za vše.

Vraťme se k dostavbě Temelína. Zrušení tendru Vítkovice asi přišlo na nemalé peníze...

Díky tomu, že ČEZ zrušil tendr na dostavbu dvou bloků jaderné elektrárny Temelín, jsme přišli o desítky a desítky milionů korun. Ale daleko více mě mrzí ztráta prestiže, důvěryhodnosti a serióznosti České republiky ve světě.

Speciální technologie

Zaměření firmy:

- Realizace technologických celků
- Realizace TZB – klimatizace a chlazení
- Servisní činnost v oblasti průmyslových čerpadel a míchadel
- Prodej průmyslových čerpadel a míchadel – zastoupení Scanpump, Scaba

Sídlo společnosti: Speciální technologie, s.r.o., U Staré elektrárny 1881/4, 710 00 Ostrava - Slezská Ostrava, telefon: +420 595 536 300, fax: +420 595 536 311
 Výroba: Speciální technologie, s.r.o., Průmyslová 1415/5, 735 35 Horní Suchá

www.spectech.cz

FLASH STEEL POWER

TECHNOLOGICKÉ CELKY - HUTNÍ MATERIÁL PRO ENERGETIKU STROJNÍ POLOTOVARY A DÍLY - MATERIÁLOVÉ INŽENÝRSTVÍ

Technologické celky pro energetický a chemický průmysl

Parovody, tlakové nádoby,
výměníky, plynová potrubí,
spalinovody

Hutní materiál pro energetický a chemický průmysl

Ocelové trubky, rovné trasy,
ohyby, armatury, redukce,
T-kusy, příruby, plechy, výpalky,
ploché a kruhové tyče

Flash Steel Power, a.s., Martinovská 3168/48, 723 00 Ostrava, tel.: +420 596 958 542, info@flashsteel.cz, www.flashsteel.cz

Jak to myslíte?

Tahali jsme zájemce o dostavbu Temelína, tím jak byla soutěž vypsaná a vedena, doslova za nos. Obchod nemusí vždy vyjít, chápu, ale vždy by mělo jít o férovou hru. A Česko se ke třem zájemcům o dostavbu férově nechovalo.

Uvádíte, že Vítkovice dodávají kontinuálně do celého světa výrobky určené pro jadernou energetiku. V současné době by před šéfy Rosatomu nebo Westinghouse možná chtělo předstoupit s uceleným materiálem, spíše jednotně než samostatně. Plánujete se tedy vytvoření nějakého „sdružení“, nějaké „české nabídky“ pro jádro?

Ano, myslím, že nastala doba se právě nyní povznést nad partiální zájmy, spojit leadery a hlavní hráče českého jaderného průmyslu do jednoho celku a předložit „českou nabídku“, komplexní české řešení. Pracujeme na tom. A spolu s touto ucelenou nabídkou je potřeba mít vyřešeno exportní financování s neodpuzejícím pojištěním.

Na vytvoření české nabídky se tedy pracuje, jak se díváte na oblast exportního financování?

Když se dívám na zakulce, kteří vnikají do budov banky, připadá mi to jako cílená akce, která směřuje k účelové destabilizaci těchto institucí. Vždyť jde o státní organizace, jakýkoliv dokument musí každý dobrovolně vydat. Proč tedy ten cirкус? Manažeři obou institucí jsou pod obrovským tlakem. Jednak nechtějí udělat chyby, jakých se dopustili předchůdci, a zadruhé: politici svými výroků nepříspívají k tomu, aby měly tyto organizace a jejich manažeři dostatečnou prestiž a autoritu.

Chápu to tak, že manažeři EGAP a ČEB nebudou raději dělat nic, než aby případně něco nevyšlo?

Dá se to tak říci. Tato nerozhodnost a přehnaná ostrážitost managementu, která je podpořena třeba tím, že se jejich dozorčí rady nejsou schopny sejít celé měsíce, přišla v nepravý čas. Vyřídít nyní běžný obchodní případ trvá měsíce. Věřím však v brzkou stabilizaci obou klíčových institucí.

Příležitosti pro proexportní financování by tedy byly?

Určitě ano, ale jak kde. Třeba situace v severní Africe nebo v oblasti Blízkého východu mě děsí. Do vážného válečného konfliktu, a nezáleží, jak to pojmenujeme přesně, je zataženo již téměř deset zemí. Když si uvědomím, že jde o naše tradiční exportní regiony... Investoři logicky čekají, co se bude dít. Nikdo nepůjde do výstavby třeba nové ocelárny, když se pár desítek kilometrů od místa šikují bojovníci. V dobách nestability se velké projekty na desítky let prostě zastaví. Investoři potřebují klid, tedy kromě těch, kteří se rekrutují z řad silného zbrojařského průmyslu...

Dotkly se Vítkovic sankce směřem k Rusku, které se postupně rozšiřují?

Zatím ne. Na ruský trh dodáváme jen zhruba 3 % své produkce, ale pokud by sankce gradovaly,

kdo ví, co vše se stane... Mrzí mě, že Evropská unie svými prohlášeními situaci ještě více komplikuje. Fascinuje mě naivita některých představitelů Unie, kteří si myslí, že EU má na to dosáhnout sankcemi nějaké změny v Rusku, které může dodávat cokoliv a dovážet cokoliv z Číny, Indie, Tichomoří... Do ekonomických problémů se naopak dostane Evropa, východní Evropa ještě možná více. Po revoluci byly vazby s Ruskem zcela přetřhány, když už se obchod dostal do normálních, standardních obchodních rovin, tak přišly na řadu sankce a jsme tam, kde jsme byli.

To, co se nyní děje není bojem za svobodu, ale jde o další přerozdělování trhu a Česko je v tomto přerozdělování malým pánem. Proto na to vše doplatíme. Myslím si, že třeba tuzemští, velice kvalitní, výrobci obráběcích strojů byli nenásilně a vychytrale někým doslova vyšachováni ze hry.

Odbočme z této vysoké politiky... Má skupina Vítkovice v plánu realizaci ekologických akcí, které probíhají například v hutích v Ostravě nebo v Třinci?

My jsme své ekologické akce realizovali již dříve a bez dotací. S dotací teď realizujeme projekt odprášení ocelárny. Jsme ale spíše strojírenská firma než prvovýrobcem oceli. Co se týče emisí, tak se naše firma nachází až ve třetí desítku největších znečišťovatelů na Ostravsku.

V této souvislosti mě mrzí, že se opět z mnoha stran, a to stávajících nebo potencionálních zástupců našeho města nebo kraje, bagatelizují miliardové investice průmyslu do ekologických technologií. Za 15 let se investovaly obrovské peníze, ale i přesto je veškerá vina za stále ještě horší ovzduší, svalována jednoduše na průmysl. Díky médiím neexistuje Ostrava, ale vlastně jen Radvanice – místní část, obec asi nejvíce zasažená emisemi z ostravské hutě. Holt leží bohužel na špatné světové straně jedné z největších hutí v Evropě.

Bydlím v centru Ostravy a daleko více než průmysl se na nekvalitním ovzduší podílí lokální topeniště a především pak doprava, která roste o několik procent ročně. Kde jsou projekty na bezemisní zóny, proč po Ostravě stále jezdí tak málo aut na plyn nebo elektřinu? Pro politiky jsou průmyslníci stále snadným terčem. Tím ale jen ukazují, že nemají pro město žádný program, řešení.

A opět jsme u politiky, i když na úrovni komunální... Předpokládám, že i letos poputují z Vítkovic miliony na podporu OZE...

Ano, zhruba 500 milionů korun. Za to bychom mohli postavit nové linky, zaměstnat nové lidi. O to více mě třeba překvapuje stále slabší a slabší zájem představitelů státu o setkání s realitou. V polovině září jsme v multifunkční aule Gong v Dolní oblasti Vítkovice pořádali další ročník Energetického klubu. Na jednom místě, u diskusního kulatého stolu se sešly čtyři desítky špiček energetiků, majitelů úspěšných firem z Česka a zahraničí ale ... ani jeden zástupce ministerstev.

Snažíte se nějak eliminovat spotřebu elektřiny ve vašich závodech?

Zprv, my nemáme problém s cenou elektrické energie, myslím tedy silovou složkou, která je velice nízká a nezavidím v současné době provozovatelům energetických zdrojů. Zadruhé, my chceme naopak spotřebovávat více elektřiny, hodláme více vyrábět, více exportovat a tedy zaměstnat více lidí... Podle některých je však ideální cestou snižování spotřeby elektřiny uzavření fabriky. Podle čísel, která jednoznačně ukazují na fakt, že průmysl z Evropy postupně mizí, se myšlenka a cíl – likvidace průmyslu - ekologickým aktivistům daří. Celosvětové emise, které neznají hranice, však stále rostou. Něco je tudíž špatně.

Ještě doplním odpověď na Vaši otázku... Samozřejmě že ročně investujeme nemalé finance i do snižování nákladů a plýtvání s energiemi. Kupujeme lepší, energeticky účinnější stroje.

A otázka zcela na závěr... Letošní ročník Colours of Ostrava v Dolní oblasti Vítkovice jsem v časových důvodech neabsolvoval, ale rockový festival Ostrava v plamenech na stejném místě již ano. Opět došlo k významnému posunu rozvoje oblasti.

Především jsme pracovali na vylepšení logistiky dopravy. Z centra Ostravy jste, díky nově otevřené tzv. jantarové stezce, v Dolní oblasti Vítkovice za 8 minut klidně chůze. V tomto projektu, čili propojování centra s touto technickou památkou dalšími komunikacemi, hodláme pokračovat. 26. září jsme otevřeli Science and Technology Center... Najdete tam unikátní světové exponáty. Třeba přístroj, který zjistí, jakou máte náladu. Tyto systémy se používají i proti teroristům nebo fotbalovým chuligánům, protože ti z principu vysmátí nejsou. Úžasná bude i hra na pochopení Pythagorovy věty nebo exponát duše.

Myslíte lidské duše?

Ano, a to není všechno. Další součástí technické památky – bývalý objekt dolu Hlubina se časem promění v prostor, kde najdou své útočiště umělci. Hodláme zde vytvořit prostory, kde vzniknou ateliéry nebo třeba fernesné dílny, ve kterých si může kdokoli cokoliv vyrobit. Prostory budou vhodné třeba i pro filmaře. Do prostoru dolu Hlubina povede lávka přes frekventovanou čtyřpruhovou silnici. Opravíme i vodojem, další stavební ruch nás pak čeká na vysoké peci. Do výšky 15 metrů nad stávající úroveň vysoké pece vyroste již v polovině roku 2015 osvětlená vyhlídková věž, která těm, kteří mají rádi adrenalin a nebojí se výšek, umožní fascinující výhled na Ostravu a okolí.

Předpokládám, že tímto vaše vize v této oblasti nekončí...

Rád bych, aby zde vyrostla vysoká škola s přírodovědnými obory. Vědce si nemusíme představovat jen jako metalurga nebo strojaře, ale například i lékaře je vědec. Chtěl bych, aby tady vyrostla taková univerzita, která se třeba za mnoho let dočká takové slávy, jakou má dnes Karlova univerzita v Praze.

Stanislav Cieslar